СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ПЕДАГОГІЧНІ КОМУНІКАЦІЇ

Спеціальність: **15 «Медсестринство»**
Освітньо-професійна програма: **Сестринська справа**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 9**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **заочна**
Рік навчання: **II**
Семестр(и): **III (осінній) або IV (весняний)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **педагогіка та мистецтво викладання у вищій школі.**

Кафедра/підрозділ: **кафедра української мови, психології та педагогіки,** пр. Науки, 4, головний корпус, 5 поверх
Керівник освітнього компонента: проф. **Касьянова Олена Миколаївна**,
email: om.kasianova@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle): https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=248

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Педагогічна комунікація вивчає закономірності, принципи та технології ефективної взаємодії викладача і здобувача освіти, сприяє формуванню професійної компетентності у сфері педагогічної діяльності, розвитку комунікативних умінь, культури мовлення та навичок конструктивного діалогу в освітньому середовищі. Курс орієнтований на засвоєння знань про психолого-педагогічні механізми комунікації, подолання бар'єрів спілкування, управління конфліктами та створення позитивного освітнього клімату.

МЕТА КУРСУ: сформувати у здобувачів уміння застосовувати сучасні підходи та методи педагогічної комунікації, розвинути здатність ефективно взаємодіяти з різними учасниками освітнього процесу, удосконалити комунікативні та організаторські навички в умовах професійної діяльності.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:
– пояснювати сутність і функції педагогічної комунікації, її види та особливості у вищій школі;
– застосовувати методи й техніки ефективного педагогічного спілкування;
– виявляти та долати комунікативні бар'єри у взаємодії з учасниками освітнього процесу;
– організовувати навчальне середовище з урахуванням принципів педагогічної етики й толерантності;
– використовувати стратегії вирішення конфліктних ситуацій у професійній діяльності;
– розвивати навички самопрезентації, публічних виступів та аргументованого висловлювання.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (2 год.):
1. Професійно-педагогічна комунікація як феномен педагогічної діяльності.

Перелік тем практичної роботи (10 год):
1. Педагогічне спілкування як провідна складова професійно-педагогічної комунікації
2. Засоби педагогічної комунікації
3. Педагогічні конфлікти. Шляхи вирішення конфліктних ситуацій
4. Стилі педагогічного спілкування

Перелік тем самостійної роботи студента (78 год.)

1. Комунікація в педагогічній діяльності та її роль у професійному становленні викладача.
2. Специфіка професійного спілкування у системі «викладач – здобувач».
3. Сучасні підходи до класифікації та використання засобів педагогічної комунікації.
4. Мовлення як інструмент впливу та взаємодії у педагогічній практиці.
5. Невербальна поведінка як чинник ефективності освітнього процесу.
6. Інформаційно-комунікаційні технології у професійній педагогічній взаємодії.
7. Конфлікти в освітньому середовищі та стратегії їх конструктивного розв'язання.
8. Соціально-психологічні умови формування позитивного освітнього середовища.
9. Стилі професійної комунікації у педагогічній практиці.
10. Лідерство у закладі вищої освіти та його вплив на педагогічні відносини.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попереднім узгодженням.

Методи навчання: проблемно-орієнтоване навчання, інтерактивні тренінги з розвитку комунікативних умінь, моделювання професійних діалогів і рольові ігри, метод кейсів, групові дискусії та мозковий штурм, система тренувальних вправ і практичних завдань, самопрезентація та публічний виступ.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + ІЗ.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть

за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Будник О. Б., Фомін К. В. Комунікативна педагогіка: навчальний посібник [для студентів спеціальності 013 Початкова освіта]. ІваноФранківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2019. 92 с.
2. Гарькавець С. О., Волченко Л. П. Спілкування в педагогічному процесі : навчальний посібник. Житомир: ТОВ «Видавничий дім "Бук-Друк"», 2021. 100 с.
3. Мамчур Л. І. Технології розвитку комунікативно-корпоративної культури педагога професійної освіти: електронний навчальний курс. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 77 с.
4. Комунікативні технології інформаційного суспільства : монографія / за наук. ред. А. І. Гусєва. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 142 с.
5. Семенюк О. А., Паращук В. Ю Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. Київ : Видавничий центр «Академія», 2020. 240 с.

Завідувачка кафедри української мови,
психології та педагогіки Людмила ФОМІНА